84

8

VITA B. IOANNIS Orsini CONFESSORIS EPISCOPI TRAGVRIENSIS, ET EIVS MIRACVLA.

ROMAE, Typis Thomæ Colinij. 1657.
Superiorum permissu.

Digitized by Google

Imprimatur
Si videbitur Reuerendiſs. Patri Mag. Sacri Palatij Apoſt.

M. A. Oddus Vicesg.

Imprimatur:
Fr. Vincentius M. Guiniſius Magiſter. & Reuerendiſs. P. Fr. Raymundi Capiſucchi Sac. Apoſt. Pal Magiſtri Socius Ord. Præ

Legi ex commiſſione Reuerendiſs. Patri Magiſtri Sacri Palatij Vitam B. Ioannis Epiſcopi Tragurienſis, & in eam Notas Hiſtoricas Ioannis Lucij. In quibus cum nihil repererim Sanæ doctrinæ contrarium; multa vero promouendis ad bonum Lectoribus vtilia, eas editione dignas iudico Romæ in domo Profeſſa Soc. Ieſu die 23. Septembris Anno 1657.

Petrus Poſſinus Soc. Ieſu.

Digitized by Google

Virgini 1

VITA BEATI IOANNIS EPISCOPI, & Confessoris Tragurienſis, & eius Miracula: Impensis Reuerendi Domini Ioannis Statilij Tragurienſis Præpoſiti Vrſienſis: Sereniſsimi Regis Hungariæ Secretarij excuſa.

CONDITOR humani generis. Dominus noſter volens eccleſię, quam filij ſui Ieſu Chriſti dormientis in cruce ſanguine dedicauerat, fundamenta ſtabilire in montibus ſanctis, ad ipſius roboris firmitatem, alios elegit Apoſtolos, quorum prædicationis ſonus in omnem terram exiret: alios quidem Martyres, qui pro teſtimonio fidei eius, & lege ſeruanda, velut agoniſtę fortiſſimi vsque ad mortem certantes, ſanguinem proprium effuderunt: quoſdam vero Confeſſores; qui licet non ſuccubuerint gladijs perſequentum, crucifigentes tamen carnem ſuam cũ vitijs, & cõcupiſcentijs, palmã martyrij nullatenus amiſerunt. De quorum conſortio, Beatum Ioannem Tragurienſis Ciuitatis Antiſtitem fuiſſe credimus. Qui, cuius vitæ vel meriti fuerit, & qualiter ad apicem infulæ pontificalis peruenerit, ſequens textus edocet manifeſte.

§ Temporibus igitur Colomani Regis Hungariæ, cum quidam legatus ab vrbe Roma miſſus ad partes Pannoniæ, intrans Dalmatiam veniſſet in ciuitatem Iadratinam occurrunt ei Ciues Tragurienſes orantes vt per terram eorum iter faceret: quia ciuitas ſua § crebris bellorum incurſibus diutiſſimaque ciuium diſſenſione agitata, deſtructioni proxima ferebatur, qui legationis iniunctæ ſibi nulla potiora initia ſe poſſe dare conſiderans quam in initio viarum ſuarum ciuilia bella pacare, petitioni condeſcendens illorum cum illis nauigauit ad vrbem; vbi datis ſalutaribus monitis ſeditionem ſedauit antiquam, & ciuilem diſcordiam pacis concordia commutauit. moram autem eo faciente in Tra-

A gu-

Digitized by Google

3 gurienſi ciuitate, § contigit eiuſdem vrbis præſulem de præſente luce migrare, poſt cuius obitum clerus, & populus vniuerſus ad legatum conuenientes deprecabantur voto ſupplici, vt eis dignaretur prouidere paſtorem de his quos in ſuo adduxerat comitatu. quod cum ſibi graue videretur admodum, tum propter patriæ longinquam diſtantiam, tum propter diuerſos mores, & inſtituta locorum, tum etiam quia difficulter ſperabat eſſe perſonam in ſuo comitatu ad hoc voluntariam, votis illorum acquieſcere recuſabat: aſſiduis denum precibus fatigatus eorum, animaduertit inter cleri-

4 cos comitatus ſui. § quendam iuuenili adhuc ætate, tamen lenitate florentem, genere nobilem, ſcientia plenum, probatum moribus, Ioannem nomine, quem his exhortationibus adoritur, dicens: Non eſt tuæ diſcretioni ſecretiſ fili chariſſime, quanta precum inſtantia me fatigare non ceſſat populus ciuitatis huius. poſtulando de ſocijs noſtris aliquem in eccleſiæ ſuæ futurū præſulem, & rectorem. Et quia vox populi fertur eſſe diuina, operæprecium videtur nobis, eorum debere condeſcendere poſtulationi. Nunc ergo confortare in domino, & in potentia virtutis eius, accingens te ipſum ad ſubeundum pondus oneris, & honoris; cum præter te non ſit inter comites noſtros quiſpiam, de circumſpectione cuius, poſſimus huic eccleſiæ prouidere. Quibus auditis turbatus in fremuit, & vt erat columbinæ ſimplicitatis, verecunda facie reſpondens, ait: Quid in me pater, & domine, tuæ diſplicuit paternitati? Cur mihi perferre ſuades pondus, quod humeri potentes, & robuſti ad onera expauēt præſertim cum & corpori vires, & ſcientia deſit animo: nec vitæ curſus congruat grauitati. Sed & ſi mea tibi domine videntur ingrata obſequia, licentia tua natiuitatis patriam repetam, de qua huc te proſecutus aduenī, potiuſquam in hac parte cuiuſpiam cōſiliis acquieſcā. Contradicente autē Ioanne legati cōſilio, adijciente quoque ſe ſubiturum quoduis genus ſupplicij priuſquam onus ſolicitudinis paſtoralis egreditur ad plebem Legatus, & expectationi eius in hunc modum reſpondit Fratres, & filij: honeſtis iuſtiſque petitionibus

bus vestris quantum cum deo poteram satisfacere proposueram: sed meo proposito effectus operis contradicit. Est enim in comitatu legationis nostræ quidam, quem quia scientiæ plenitudine, ac morum grauitate iuuenilem transcendit ætatem, vestræ petitioni tradere satagebam. Sed quia ipsius animo suadere nequeo, quod, vel meo consilio acquiescat, vel vestræ voluntati consentiat, Ite & iuxta beneplacitum vestrum de prouida persona, & Ecclesiæ vestræ idonea iuste, & rationabiliter cogitate. qui ob hanc vocem mœrentes effecti, & tristes, clerus omnis ac populus meruentes ne ciuitas dissoluta sine pastore dimissa, post legati recessum. § in deteriora relapsa prioribus, ad irrenocabile præcipitium vergeret, pari voto se ipsos astringunt, à legati foribus non recessuros, nisi prius per illum postulationis suæ finem consequerentur optatum. Cumque innotuissent ei vota populi, cõmotus iterato clamore plebis, ad spe dictũ iuuenem conuertitur rursus, & eum in hunc modum affatur, dicens: Fili charissime, non te latet, vt credo, & certus sum, quam sit bonum viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua, cum iugum enim suaue sit ad portandum, & leue onus ipsius, pro vt in Euangelio legimus ad ferendum. Ideoque scire te frater oportet, quia diuinæ prouidentiæ sententia te inuitat per voces istius populi, vt reddas in hoc loco domino vota tua, & vt sacrificando laudis hostiam offeras altissimo vitulum labiorum tuorum. Acquiescens demum iuuenis legati sermonibus, & considerans, quod diuina non potest mutari sententia, respondens, ait: Si prouisum est dispositione domini, sic quod non possit aliter fieri, dummodo ipsi ecclesiæ labor meus possit proficere, voluntas Dei Pater, & tua fiat. Lætus itaque legatus ad plebem egreditur, & eius desideria completa esse reuelat. Exultat clerus, congaudet populus, & gratiarum actiones Deo, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ pro tanta sibi collata persona ferentes, vna nimiter deposcunt, vt quantocyus in præsulem consecretur. Legato vero prosequente legationis suæ iter § consecratur à Laurentio Salonitanæ sedis archipræsule, atque ad vr- 5 6

Digitized by Google

bem Tragurienſem reuerſus cum gaudio plebis ſuſcipitur vniuerſæ. Sublimatus igitur cathedra pontificali, non dedit ſe corrumpendum inertiæ, veluti pletique adepti cauſam deſidioſæ quietis ſolent, ſed iugi meditatione intentus totius vitæ ſuæ curſum ieiuniis, orationibus, vigiliis, & eleemoſynis adorſus eſt, § Erat autem in eloquentia facundus, in ſapientia præcelſus, pietate affabilis, in ſermone verax, in iudicio iuſtus, & reddens, quę ſunt Dei Deo, humani fauoris auram fugiens, in faciem hominum veſtiebat fulgidam veſtem, & celebrem, ſuper nudo vero intrinſecus aſperrimo cilicio vtebatur. Nec ſecus quoque toto vitæ ſuæ curſu fuit vſus thalami proprii cubiculo, quod à cubicularis eius egregie paratum ſpernebat, atque cubiculariis eiſdem emiſſis, & admiſſo ſecretius paupere eum in memorato cubili locabat, ipſe autem poſt longas noctis vigilias pauimento ſuperſternens aſperſos aſparagos nudus deſuper carnem crudelius delicto macerans pernoctabat. Hæc & his ſimilia, longo vſu temporum eo faciente, contigit quod anno quodam tempore iam vindemiarum propinquante, grando ſuperuenieris vineas contudit adeo, quod vinitores non vuas, ſed racemos rariſſimos domum referrent. Epiſcopi autem vindemmiarii, cum & ipſi ſimili ratione, tam paucos reportarent racemos iuxta terræ conſuetudinem, vt vix tinam poſſent dimidiare, nunciant ei quam modicum racemorum de ſuis vineis reportaſſent. Quibus ille, Potens eſt Deus, qui de ſicca rupe per Moyſen ſeruum ſuum aquam toti populo Iſrael ſufficientem eduxit, etiam nobis de racemis pauculis, vini copiam elargiri. Ite quod dederit Deus cui deſeruio, in ipſius nominis potentia eliquate. Miniſtri autem euntes fecerunt ſicut eis fuerat imperatum. Et cum eliquare cæpiſſent, tanta vini prorupit abundantia, quod de vaſe tam paruulo, tria magna vſque ad ſummum ſunt repleta dolia, vini continua copia effluente, Quod cum viderent cum ſtupore, & admiratione, ſtuduerunt beato viro nunciare, dicentes: Domine mira res, & ſtupenda valde, de tanta paucitate vuarum tres maiores repleuimus iam vegetes: & quod eſt mirabilius

7

rabilius, idem vini fluxus indeficiens perſeuerat. Quibus moderate reſpondens. inquit: Miſereatur veſtri Deus filioli. quare dei miſericordiam in inuidiam conuertitis? Ecce vere quod nunc abundabat iam ceſſauit omnino; & vos reati huius non modo nobis, verum etiam obonoxij eritis vniuerſæ plebi. illi vero ad opus ſuum regreſſi ſicut vir ſanctus prælocutus fuerat inuenerunt, vinum iam penitus a fluxu quieuiſſe. Alio vero tempore cum nauigaret § ad 8
oppidum quod dicitur Sibenicum, & in nauicula, qua vehebatur ſanctus, veheretur vini etiam dolium, & ventum eſſet
§ ad locũ qui vulgo Plãcha latine aut Hyllis vel promõ 9
torium Diomedis vocatur, motus vehemens factus eſt in mari. Et quia præfatus locus a terra fere preciſus, & quadam latitudine porrectus in mari, plerunq; vero marinis cooperitur fluctibus, uauigium memoratum incaute in idipſũ ruens ſaxum ſubmerſum eſt cum omnibus quæ ferebat. De quo naufragio, cum alij natando, alij tabulis hærentes, ſi quas obtuliſſet caſus, exirent, ſolus Antiſtes ſuper vndas maris quaſi ſuper aridam illæſus exiuit. vltimo aũt eo iubente nauigium ita illæſum cum rebus ſuis de profundis educitur, vt in ſuprafatum vini dolium ſtilla non ſubrepſerit aquæ.

§ Per idem tempus Colomanum Pannoniorum regem 10
contigit ad maritimas partes in manu potenti, & brachio excelſo deſcendere, vt regnum ſuæ diti oni ſubiugaret Illyricum, Croatiæ gentibus iam ſubactis, & quia ciuitas Iadratina munitior, & potentior ferebatur cæteris ciuitatibus, inferiorum partium Dalmatiæ, tum natura loci, tum etiam multitudine populi bellicoſi, quæ quondam ab Adrio fratre Itali fertur fuiſſe conſtructa, contra illam primo direxit aciem exercitus vniuerſi, quam cum ſibi nollet obtemperare circumcinxit obſidione, & erectis aduerſus illam propugnaculis, & varijs generibus tormentorum non minimam ſtragem murorum vrbis & turrium faciebat. Eodem modo & ciues pro ſalute certantes aduerſũ exteriorẽ ſuam § ma- 11
chinam quæ vulgo T. Artaria dicitur erexerunt. Sed quodam præſagio contigit diuino, vt quoſcunque lapides vibraret

ma-

Digitized by Google

machina ciuium, aut ſuper ſuas crates, vel vineas, aut intra muros ſuos retorti conuerterentur. Vnde perturbati atque conterriti nullum aliud ſaluti ſuæ remedium expectabãt, niſi aut præliando cruentum occaſum, aut ignominioſe deditionis euentum. Quibus ſic dubitantibus occurrit beatus

12 § Ioannes Tragurienſis antiſtes, more ſolito fatigatus, vt inter Iadrationos, & regem exortum ſedaret tumultun, & ad pacis normã vtriuſq; populi reuocaret errorem: ad cuius aduentum gauiſi ciues, & ſupra quã dici poſſit gratulabundi effecti, veluti de ſuę ſalutis auctore ipsũ adeunt gradu feſtino, conſulentes quid facto ſit opus, quid'ue ſit factum per ordinem pandunt. Quos ſanctus blande, leniterq; conſolatus eſt, dicens. Nolite turbari, nolite filij metuere, nam & meæ cauſa ſalutis veſtræ ad vos tranſmiſit Deus. Ite velociter, & machinam veſtram mihi nunciare ſtudete. abeunt igitur ad locum feſtini, vbi regia machina tantam iam dederat ſtragem murorum, quod patebant hoſtibus intrinſeca ciuitatis, reparanteſque ſuam velocius Epiſcopo quæ geſſereant nunciant abſque mora. Ille vero quantocyus pergit ad locum, & inter crepitantium ſaxorum turbines intrepidus perſeuerans eleuatis in cælum manibus fixiſque in terram genibus hanc orationem fertur fudiſſe ad dominum: Omnipotens æternæ Deus cui cuncta famulantur elementa, reſpice propitius ad preces ſerui tui, & clementiam tuam exorantem pro ſalute populi tui ciuitatis iſtius, & illius quorum Princeps hunc expugnare nititur exaudi, & præſta; vt ſicut vterque populus gaudet vnius Deitatis cultura, & eiuſdem fidei claritate refulget, ita vnius eiuſdemque terreni rectoris moderamine gubernetur, per Dominum noſtrum Ieſum Criſtum filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate ſpiritus ſancti Deus in ſæcula ſæculorum. Surgens autem ab oratione iuſſit lapidem ſibi offerri. Quem ponens in funda, inquit, Dominus deus Sabaoth. qui docet manus meas ad prelium, & digitos meos ad bellum, qui lapidem fundæ Dauid in Philiſteum direxit, ipſe te dirigat in exteriorem machinam, quæ abſque humani generis leſione ictibus attrita tuis ex toto cor-

ruat & dissipetur, vt nec alia loco illius valeat reparari.
Et hæc dicens § funes vniuersos iussit trahi, potenter, & 13
percussa est machina extranea, necnon ictibus ita contrita sequentibus, quod sicut vir orando impetrauerat, nulla loco prioris potuit reparari. Videns autem Rex quia victoria prope adepta, de manibus eius eripiebatur. cœpit cogitare anxius quo consilio potissime niteretur, cedebat nanque maiestati regię ad ruborem absque victoriæ triumpho ab inceptis desistere, ad detrimentum vero totius sui exercitus ibi potentes vires effundere, vbi cassatæ fuerant iam effusæ. Cumque iam nulla spes supereesset de obtinenda victoria conuertit mentis aciem ad partem consilii sanioris, & eos quos armis non poterat, beneficiis aggreditur expugnare. Mittit itaque legatos cum huiuscemodi mandatis ad ciues: Quia si regiæ placet obtemperare clementię ducam vos inter regni primos, & vrbem quam incolitis, vt cognoscatis me desiderare magis voluntarios amicos ascisscere, quam imperitare coactis. Satisfaciunt igitur ciues iuxta consilium sancti Præsulis regiæ ditioni, & § fit deditio pro ciuium 14
voluntate. requirente vero Rege, quibus esset auxiliis ab ipsius inuasione liberati, referunt seriatim, se sancti Ioannis Tragurienſis antistitis præsidio, & munimine fuisse ab eius impugnatione defensos; iussit ergo Rex eum præsentari sibi, & scisscitans cur tantum contra regis præsumpsisset potentiam, tale responsum ab eo recepit, Causa tuæ salutis bone rex, tuique exercitus, credas hæc omnia gesta, ne tu cum sis Christianitatis insignitus stemmate, Christianorum cruentareris sanguine, & exercitus tuæ clementiæ, serenitatique subiectus, eodem cruore fœdatus, humanitatis exuto freno, crudelitatis incurrisset infamiam, ac per hoc iram Dei omnipotentis contra se tecum pariter excitasset. Et sic sanguinem populorum pereuntium innocenter de manu regia requisisset deus. Nunc autem salua regis imperio; salua sunt omnia, & ex alto prouidit Dei clementia, vt & tuæ ditioni subiiceretur populus, & manus tuorum à sanguine ipsius mundæ inuenirentur. § Miratus rex in eloquentia 15

sa-

Digitized by Google

sapiẽtiæ illius factus de eiusdem sanctitatis vita certior, pronus adorauit eum, & ait. vt video amicus dei, es, & verbum eius in ore tuo verum: & ideo sancte pater, tuam depoſco gratiam, vt pro me famulo tuo ad Regem regum preces digneris fundere, quatenus nos in pace custodiens, noſtri regni habenas dirigat, & poſt vitæ præſentis curſum, cum electis ſuis regnum nobis indulgeat ſempiternum. Honorauit autem eum muneribus plurimis & pariter cum illo gradiens
16 peruenit § ad oppidum Sibinicum vbi Eccleſia beati Archangeli Michaells, vſque ad præſens cernitur eſſe conſtructa, in qua dum ſacra miſſarum celebraret myſteria, columba niue candidior, ſolo rege vidente deſcendit ſuper caput ſancti præſulis, & ei tamdiu inſedit, donec initiata ſacrificia conſummarentur, quibus peractis eleuata eſt ad cœlos, nuſqnam vltro comparens. Quo viſo miraculo Rex obſtupuit, & idipſum circumſtantibus reuelans, ait: Vere nunquam audiui talia, qualia de hoc viro viderunt oculi mei ho-
17 die. § Poſt hæc vero, rex ingreſſus Tragurium § do-
18 na quæ eccleſia cathedralis illius loci à Croatię Regibus ſeu à Salonitanis Principibus promeruerat ampliauit, & priuilegiorum munimine roborauit, & vale faciens Præſuli ſancto
19 accepta benedictione diſceſſit. § Non multis autem elapſis annorum curriculis poſt regis de quo præfati ſumus receſſum tanta moleſtia corporis ſubſecuta eſt ſanctum virum, quod membrorum omnium diſſolutionem pati videbatur, cumque ſupernæ vocationis tempus ſibi cerneret imminere, conuocatis clericorum, & laicorum cœtibus in vnum, dixit, fratres, & filii, voluntas dei fuit vſque modo, vt vobiſcum viuerem peregrinus, & aduena, nunc vero tempus incumbit, vt commendem terræ corpus, & reddam animam creatori. Conſiderate igitur dilecti, animaduertite cariſſimi, quam fragilis, quam ſit labilis imago vitæ præſentis. Quæ cum incautis gaudium de præſenti, non ſpem offerat de futuro, nil aliud exercet, niſi vt cum repentino ſuperueniat interitu, & quos incautos poſt ſe male illexerat malefaciat interire, & ita ſit, vt qui heſterna die, quaſi flos vernans egrediebatur,

Digitized by Google

batur, hodie tanquam fenum exeat arefactus, neque ponatis ſpem in mundanis opibus. aut gloria, quam cum homo interierit, non ſumet aliquid, neque deſcendet cum illo gloria mundi. Nudi etenim ſumus egreſſi de matris vtero, nec dubium, quia nudi reuertemur illuc, nihil nobiſcum, præter virtutes, ſeu peccata portantes. Quecunque enim ſeminauerit homo, hæc moriendo metet, & vt dixi vobis redemptor vitæ meæ Deus vocare me dignatur de mundi medio, cuius vocationem tam lætus mente concipio, quantum labori perituri ſæculi lętabundus finem impono. Vos autem filij pacem habete, & Deus pacis, & dilectionis erit vobiſcum, Apprehendite diſciplinam, ne quando iraſcatur dominus, & pereatis de via iuſta. Poſt mortem vero meam de paſtoris deliberate ſucceſſione. cuius vita vobis proficiat, & doctrina

§ corpus meum intra corpns terræ occculite: § futurũ 20
eſt enim, vt propter peccata poſt generationem hanc ſurgen- 21
tium viſitet Deus in virga iræ ſuæ locum iſtum, & deſtructis mœnibus eius vniuerſis, incolæ per aliena loca diſperſi, tempore non modico exulabunt. Poſt quod huc iterum redeuntes, ciuitatem reędificabunt, quæ § cultores ſuos 2
munimine fouebit perpetuę fortitudinis, protegetque inſuperabiles ſemper. His dictis, pacẽ ſibi dari ab vniuerſis expoſtulat, & duobus familiaribus ſecum dumtaxat retentis, iubet ceteros pro foribus prędſtolari, & ipſe palmas vtraſque tendens ad ſidera, in hunc modum vltimas fudit preces ad cœlos: Domine Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me feſtina, ne mihi tenebrarum princeps occurrat, non me demergat tempeſtas aquæ, nec me abſorbeat profundum, neque vrgeat ſuper me puteus os ſuum. Sed aperi mihi pulſanti ianuam beatitudinis tuæ quam promiſit Ieſus Chriſtus filius tuus diligentibus nomen tuum benedictum in ſecula. recommendo tibi paſtor bone gregem, quem meę ſolicitudini dum viuerem commendaſti, Maieſtatẽ tuã pro illis ſuppliciter exorans, vt eos, & in preſenti tuę cõformes gratiæ, & in futuro tuæ glorię attribuas eſſe participes ſalnator, & redẽptor mundi, in cuius manus commendo ſpiritũ

Digitized by Google

meũ. Et prostetnens se super consuetos aspargos, vbi beatam
23 vitam duxerat, § precioſam ibidem reddidit animam creatori, vociferantibus ijs qui cum eo remanserant plangore luctuoſiſſimo flentes, vniuerſi ciues aduenium, cõpleturlamẽtis ciuitas omnis: non poterat aliquis abſtinere a fontibus lacrymarum. Idem dolor errabat paritet per omnem ſexum, ætatem, & conditionem. Dies illa tota ducitur luctu, & mœrore confecta, tractantes denique ſacrum corpus, vt ipſum ad tumulandum chriſtianitatis more componerent, ita plenum liuentibus vibicibus inuentum eſt, vt a planta pedis vſque
24 ad verticem, ſanitas in eo vix inueniretur. § Et.n., ſicut demum compertum eſt, referentibus veridicis teſtibus, pluries viſus eſt intempeſtæ noctis ſilentio in mare, qvod vicinum habebat, tenus aluo deſcendere, & ſemetipſum duris flagris,
25 duriſque caſtigare cruciatibus. § Sepelitur tandem ſicut viuus mandauerat cum hymnis, & laudibus in corpore terre, in maiori Baſilica, meridionali parte, contra altare ſanctorum martyrum Coſmę, & Damiani: § ad ſepulcrum cuius
26 cęci ſunt illuminati, paralytici curati, ex obſeſſis corporibus, quod frequenter euenit, demones ipſius interceſſionibus,
27 ac meritis effugati. § Vt autem ea, quæ prophetico ſpi-
28 ritu prædixerat, implerentur, § euolutis paucis annorum circulis poſt eius obitum, ciuitas a Saracenis non modo capta, verum etiam funditus eſt euerſa. cuius incolæ diuerſi non
29 paucis temporibus exulauerunt. § Poſt multum vero tẽporis, cum, & ciuitatis reficiendæ tempus, & confeſſoris eſſet gloria precanda profutura, nonnulli ciues ſuperſtites ad propria redierunt, & intendentes proprijs, & publicis reædificationis vſibus, Confeſſoris memoriam obliuioni penitus tradiderunt. Cumque poſt reædificatam vrbem nulla de ipſo vel fabula vulgaretur, eſſetque illo tempore in eadem ciuitate quidam pauper ſpiritu, nomine
30 § Theodorus, quem ob vitæ eius innocentiam emancipauerat dominus ſuus, ei per viſum ſanctus apparuit, dicẽs: Teodore frater. At ille in viſu reſpondens ait, Quis es domine? Cui ſanctus, Ego ſum Ioannes huius ciuitatis quondam

Epi-

Digitized by Google

Episcopus, Surge, vade, dic Episcopo Tragurienſi, vt meum educat corpus de loco illo, vbi iacet ſepulcro contectum, vt orem pro populo, & ciuitate iſta. quibus dictis, repente diſparuit. expergefactus homo ſurrexit eadem hora, & cœpit intra ſe viſionem tacitus retractare, cogitando non viſionem, ſed phãtaſiam ſibi aliquã apparuiſſe, & conticuit. Elapſis autẽ aliquot diebus, mediæ noctis tẽpore præfato viro in hũc modũ viſio iteratur. § Vir veneranda canicie vexillũ crucis 31
geſtans manibus, fulgenti ſtola candida velatus, tetigit eum, dicens: Frater Theodore. cui cum in viſu reſpondiſſet, Adſum: protinus ſubiunxit, Quare neglexiſti nunciare mandatum meum epiſcopo? Surge, vide, conſidera diligenter, quoniam, qui nuper per viſum tibi apparuit, ego ſum qui loquor tecum. caue igitur, ne admodum negligas nunciare quæ cernis: non phataſtico quidem, ſed vero habitu loquor tibi. Surgens homo in pauore mentis Epiſcopum adiit, & ei data copia loquendi, quæ ſibi reuelata fuerant patefecit omnia ſigillatim. Epiſcopus vero dictis illius fidem non facile faciens, paucis reſpondit, dicens: Vade fili, & ſuper viſiones huiuſmodi, ne ſis ſolicitus ammodo, quoniam attendere ad ſomnia, tanquam ad viſa mẽdacia voce Prophetica prohibemur. abiit in domum ſuam homo, & ad Epiſcopi dehortationem de viſione diffidens, nullam deinde viſionem mente ſua conſtituit eſſe credendam. Quadam vero die, dum conſueto more ligna referret ſolus, feſſus onere, quem iam ætatis vetuſtæ grauarat imbecillitas, depoſito faſce reſedit; & cum more fatigatorum in cuiuſdam ſe nebulæ ſoporem dediſſet, adeſt ſanctus cum immenſo luminis fulgore, tangenſque illum vexilli, quod gerebat cuſpide ſuſcitauit, dicens, Frater Theodore, experrectus homo à ſomno. atque inſolita luminis claritate perterritus, non poterat linguam reſoluere in reſponſo. Qui tenens eius manum blanda, & leni allocutione confortauit eum, & ait, Noli timere fili, non enim ſoleo percutere, ſed ſanare percuſſos. propera igitur, & Epiſcopo nuncia verum hominem non phantaſticum loquor apparuiſſe, & ei ſuggeras, § vt corpus meum de ſubterraneo 32

Digitized by Google

educat sepulcro: ab omnipotente namque mandatum sui scepi. vt pro salute populi ciuitatis illius coram illo sim medius, & perpetuus intercessor. Ille vero quamuis formidine non adhuc omnino deposita confisus, familiarius, tamen,& domesticæ allocutionis humanitate, in his verbis respõdens,ait: Ecce Domine,quod hortaris prosequar, quærõti,vbi sit loculus sepulturæ tuæ.quale dabo responsũ? & ille, In ecclesia martyris Laurentij quærat,edicito, & vbi fustem laureũ terræ affixũ inuenerit, ibi corpus meũ cognoscat esse sepultum. Tu autem,ne mea mandata negligas, diligenti cura obserua, non enim,si vltra neglexeris, maioris discriminis pœnam euades. his dictis, eadem luminis eum immensitate prosequente,discessit. Abiens igitur homo in domum suam totus luridus, & debiles iam artus sustentãs baculo, Episcopum adiit, & linguam vix in hæc verba resoluens,ipsa ei visa referat, pariter, & audita. Adhibuit tunc demum fidem dictis Episcopus, & vt in ore plurimorum verba recentia starent,iubet sæpe fatum hominem pandere seriatim mysteria reuelata; Qui cuncta per ordinem reuoluens,præsentibus religiosis,tam laicis, quam clericis ad hoc vocatis, vt rei gestæ testimonium perhiberent, ne Episcopus narrationis præsumptuosæ posset incurrere reprehensionem, retulit, quæ,qualiter, & quo ordine viderit vniuersa. Cœpit episcopus exinde sciscitari solicite, vtrum de Ioanne episcopo fama senior aliquid indicaret § pauci ad modum grandæ-
33 ui iam senio, de antiqua destructione superstites referre cœperunt,se à suis prioribus accepisse, § quendam Roma-
34 num,longe ante ciuitatis excidium, in eadem ciuitate fuisse Episcopum,Ioannem nomine, per quem Deus multa,dum adhuc viueret,mirabilia faciebat, sed propter vrbis occasum oblitos fere omnium, quæ de illo primores suos recitantes audire solebant. relationem quorum libenter amplectens episcopus, eo quod cum viri testimonio conueniebat,ad locum, quẽ vir prænarrauerat vadit: & ita inuentum est, vti fuerat præmonstratum, quod, vt vidit, grates omnipotenti Deo retulit, & ad eleuandum corpus sacrum indixit ieiuniũ tri-

Digitized by Google

triduanum. Quo peracto, subsequentibus clericorum, & laicorum turbis, § accessit ad locum, & accepto fossorio £5
cœpit fodere, primo manibus suis, deinde ceteris, quousque ad tumbam deuenirent, qua tegebatur sancta gleba. Ea vero reperta, quanto plebs gestiuit tripudio, non est nostræ linguæ retexere, nec est presentis euoluere facultatis, cum ad ea prosequenda, quæ protinus sunt subsecuta, è vestigio properemus. reperto igitur, vt diximus mausoleo, tentant reuoluere lapidem superpositum. & non possunt. accedentes autem plures prioribus, adiectis ferreis palis, & cuneis, sbbmouere illum nullatenus potuerunt. accessit tandem, & dictus Episcopus, atque id ipsum tentans, nil profecit. vnde contigit, vt lætitiam, quam nouum, nouæ inuentionis miraculum, repente pepererat, repentinus admirationis stupendæ pauor superueniens reprimeret, & innata mentibus festina gaudia, desperationis sperati thesauri casus anceps, miserabiliter, & mirabiliter occuparet. Inito demum, & reperto consilio salutari, iubet antistes accersiri sæpe dictum Theodorũ, sperans per nullum melius digniusque, quam per ipsum posse tanta sibi reserari mysteria, vt qui dignus fuerat electus relationis sacræ indicio, dignus etiam releuationis eiusdem præsumeretur. Accersitus igitur, accedit ad tumulũ, & lapidẽ quẽ potentũ multorũ vires, multorñq. argumentorũ instrumenta submouere nõ poterant, ipse dũtaxat, cultelli, quem gestabat submissa cuspide, non secus, quã leuẽ paleam sustulit, & erexit. aperta itaque sacra tumba, tantus, tantęque suauitatis emanauit odor, vt non modo vicina, verum etiam longe distantia loca mirando fragore compleret. Inuenitur sanctum corpus illæsum, & incorruptum, excepto cubito sinistro. vbi lapidis humore summo tenus tangebatur. tunc accedentes religioſi viri simul cum prędicto Episcopo eleuantes corpus cum hymnis, & laudibus posuerunt illud in capsa cupressina, quã cum eodem sacro corpore locauerũt in sacrophago marmoreo, in eadem ecclesia, vbi requieuit, prędicando inuocantibus adiutorium eius in nomine domini multa beneficia: cęcis visum, surdis auditum, debilibus gressum ob-

Digitized by Google

obsessis immundorum spirituum curationem, vsque ad tem-
36 pus quo ciuitas à Venetis fuit percussa. ¶ Secundo Veneti namque cum irent in Romaniam contra Chium, comparato exercitu diuertẽtes illuc cum triginta galeis ad Tragurienſium portus applicuerunt. Cumque ciuitas nec murorum esset freta circuitu, nec munitione vallata turrium, nec bellicis armis fulta, sed solis sparis ex quibusdam maceriis circumsepta fragilibus, inuadentes eam prædones, & manu furibunda, cuncta subuertentes inuertunt, scrutantes abdita quæque pro thesauris, quos occultos putabant inueniendis, violato sepulcro, quo sacrum corpus in capsa iacebat, dum thesauros ecclesiæ in ea sperant esse recõditos, ipsam cum ceteris ornamentis tanquam lupi rapaces diripiunt, & ad mare irreuerenter vsque deportant; ibiq; aperta capsa, in qua sperauerant thesaurum reconditum, cum nihil præter corpus sanctum inuenirent, non pietate moti, non pœnitentia ducti, quod venerabile corpus tam impie, tamq; irreligiose tractauerant; sed videntes se fraudatos desiderio suo, ipsum inuertunt, & cum nihil præter annulum circa illud rapina dignum inuenirent, ipsum extrahere tentant. Quod, cum pro cupita velocitate non possent educere, manum cum brachio à cubito truncantes auellunt, & truncum corpus in litore bestiali feritate relinquunt. O nepharia dextra, quę tale, tantumque scelus perpetrare non horruisti. O sęuientum inaudita crudelitas, quę de confessore mortuo, martyrẽ facere nõ timuisti. O ferina nõ humana ferocitas, quę pro raptu tã vili, & modico vniuersũ exercitũ defœdasti, vt illud historiographi cõtra te posset perisimiliter retorqueri:

37 ¶ Nulla fides, pietasque viris, qui castra sequuntur,
Venalesque manus, ibi fas, vbi maxima merces.

Dimittunt itaque piratę detestabiles memoratum corpus in litore, & cum cetera rapina sanctum deferentes brachium, via, qua cœperant, infausto omine nauigarunt. Diuinę nanque animaduersionis contigit vltione, vt prefatæ galeæ Chium nauigantes, ex eis alię naufragium paterentur, aliæ quidem ab hostibus superarentur, reliquę autem aereę

pe-

Digitized by Google

pestilentiæ tanto sunt contagio tabefactę, quod § ex tri- 38
ginta, vix sex superstites Venetias remearunt. Quæ omnia propter piaculum, quod in sanctum, & venerabile corpus commiserant, non est dubium accidisse. Comperto denique de galearum dictarum regressu, ciues § Tragurien- 39
ses consilio communicato, legatos pro memorato brachio repetendo Venetias destinarunt. Qui licet satis honeste essent recepti, & honorifice tractati, data publica iussione, vt vbicunque res eorum inuenirentur, eas absque difficultate restituerent qui haberent. super brachio repetito huiusmodi responsum reportauerunt: Nolite fratres, nolite fatigari, nolite incassum verba fundere, repetendo brachium illud sanctum, quod de corpore illius reuerendi viri sublatum est, et apud nos reuerentissime collocatum: has enim corporum sanctorum reliquias consueuimus vobis longe melius venerari. Et sic principalis causę legatione frustrati legati ciuium ad propria sunt reuersi. § Paucis postmodum 40
temporibus euolutis, cum sancti confessoris adessent solemnia, & plebs vniuersa de more pristino ad nocturnas ipsius solemnitatis celebrandas vigilias conueniret. subito facta est inter ipsa noctis prima crepundia tanti luminis copia. vt videntium se cunctorum reuerberaret acies oculorum: & veluti cometa crinitus, qui Regum regnorumque mutationes solet portendere, longos tractus terræ scintillari scindens vibramine, totam Istriam, cunctasque inferiores partes Dalmatiæ, præteruolans, vsque super Tragurienſem ecclesiam visum est coruscis radiis splenduisse: vnde, & ciuitas omnis in admirationis stupore conuersa, perterrita, & attonita pariter mirabatur, quid sibi portenderet luminosa lampas, circumfusi fulgoris: cumque splendore in noctis caliginem resoluto, Sacrista more consueto, ad luminaria concinnanda sacrarium, & locum in quo iacebat sanctum corpus introisset, inuenit, prę ter solitum, super capsa corporis, precioſi quiddam munda sindone inuolutũ. perscrutato igitur, & quid illud esset diligentius recensito, clara luce deprehendit hunc esse thesaurum desideratum diutius, hoc esse beatas reliquias hoc

esse

Digitized by Google

esse brachium sanctum, absq. dubio angelicis ministeriis reportatum, quod humanis manibus Veneti dudum non dederant referendum. Ad cuius miraculi spectaculum glorioſum, concurſus fuit populorum laudantium, & glorificantium Saluatorem, qui, cum in cunctis ſit mirabilis, mirabiliter in
41 ſanctis ſuis non dedignatur, nec deſinit glorificari. § Exultat plebs vniuerſa ineffabili gaudio, & immenſa lętitia, tanto certior effecta ſe poſſe obtinere per ſuffragia tanti patroni, quę à Deo iuſte popoſcerit, quanto liquidius per iſtiuſmodi eſt experta miraculum, quod apud altiſſimum ipſius pręcibus, & meritis valeat in ſuis neceſſitatibus exaudiri.

42 § Depoſitus eſt autem ſiue translatus Beatus Ioannes Confeſſor, & Epiſcopus, in ciuitate Tragurienſi die decimo octauo Kalendarum Decembrium.

CVM autem contingat ſępius, vt incredulitate fides eluceſcat, & per dubitationem ſolidetur veritas, omnipotens Saluator noſter, cuius immenſa prouidentia ſanctum ſuum extollit, & velut ſidus rutilans ſplendere facit, incredulorum periculo voluit ſæculi huius beatitudinem comprobare. Nã

43 § Iordanus vir religioſus pater monaſterij eiuſdem ciuitatis, cum die quadam quoddam ambiguum lignum dolando minus caute tractaret. ſubtilis feſtuca ex eodem ligno dextrę ipſius indicem penetrando ſubrepſit, quam conans educere, nulla potuit ratione vellere: tumeſcente itaque cũ feſtuca digito, cœpit dolor affligere patientem, manus creſcere, cruciatus exareſcere, vſque adeo vitam trahere languidus morte multimodis grauiorem. Cumque nec vnguentis, nec per plures dies appoſitis medicaminibus, crudelis aliquatenus manſueſceret cruciatus, irruerẽtque dolores grauiores ſolito; ægro trahente tempore inſomni, & omnino irrequieto: ad cruciaminum leuamen ſolius mortis ſolatium expectabat: hærebat quidem eius animo, vt votum de recuperanda ſalute Beato confeſſori emitteret, ſed obſtabat culpa conſcientiæ, quæ de ſanctitate Beati viri dum ſanus meditarat, dubitabat. quid plura? in confinio mortis iam fere poſitus; votum vouit domino, & Beato confeſſori

Io-

Digitized by Google

Ioanni, vt si eius meritis, ac precibus ab instanti liberaretur periculo, ad honorem eius digitum argenteum offerret corpori sancto suo, Nocte vero euestigio subsecuta, dum aurora futuræ diei daret initium, & sæpe fatus æger in cuiusdam nebulæ vmbra se sopori dedisset, qui ab exordio ingruentis doloris somnum nequaquam nouerat, vidit per somnum quendam Nobilem eiusdem ciuitatis virum, § Ioannem 44
cognomine Casolinum ad se visitationis gratia ingredientē: qui quasi condolens, & passioni eius grauiter compatiens, manum languidam cœpit leniter demulcere, ligamina medicamentorum euoluere, digitum, cui festucam impressam diximus, proprijs manibus, & digitis suauiter demulcere, acerbumque dolorem, quem per nouē dies cotinuos irrequietus homo passus fuerat mitigare. Expergefactus autem languidus, leniorem sensit manum, & resolutis ligaturis digitū lęsum aspiciens, videt festucam ad summum iam fere progressam, & vt eam educerent, quasi oretenus proclamantem: quam eductam secutus est ipse passiuus mœror, dolor, & cruciamina sunt omnino sedata, &, § vt ab eiusdem re- 45
ligiosi viri ore didicimus, modici temporis interiecto spatio, pristinæ redditur sanitati. Qua recepta, non iam, vt prius, incredulus, sed in fide sanctitatis Beati confessoris solidatus, & stabilis ad loculum, quo corpus venerabile iacebat, tam deuote quam reuerentur accessit, votum, quod in tribulatione sua os eius locutum fuerat, obtulit, benedicens, & laudans dominum, qui est mirabilis in sanctis suis. Nec fuit huic dissimile, quod alio quoque tempore contigit, sicut quidam eiusdem ciuitatis Nobilis, § Duymus Galaderlus agnomine, nobiscum positus, de se ipso sæpius referebat. Qui cum similiter de virtutibus sancti Confessoris esset ambiguus, cœ- 46.
pit æstiuo tempore vi febrium laborare. Et caloris sensim crescente vi, magis cœpit totum corpus æstuare, quasi ardore iginium, atque in acutum morbum transire. Quem physici hemitritæum physico consueuerunt vocabulo nuncupare. Cui cum per plures dies effusum nullum proficeret medicamentum, expectarentque circunsedentes mortis illius euen-

Digitized by Google

tum, quem quodã modo cernebant finitimũ, subito per portas nariũ sãguis feruere, & tribus diebus totidemq; noctibus pariter effluere sedula quantitate. quo fluxu tanta debilitate laborare cœpit æger, vt aditu fere vocis intercluso, non modo de salute, verumetiam de vita penitus desperaret. Idem ipse ad se rediens, voce qua poterat Sanctum interpellat Ioannem, & pœnitens incredulitatis, spondet mente pariter, & animo, si ei dignaretur salutis præstare remedium, quod de sanctificatione illius ab inde nullatenus dubitaret. Deniq; se sequentis noctis, cuius die præcedenti Sancti opem aduocauerat, instante medio, eo quoque in extasi posito, adest Christi Confessor, vt videbatur in somnis, & his ęgrum, vocibus increpat, dicens: Vt quid duro corde filij hominum usq; adeo de misericordia diffiditis Creatoris, quod ipsum non creditis, precibus seruorũ suorũ vobis salutaria cõmoda ministrare? Credite Omnipotenti, nihil esse difficile, ipsumque nobis peccatoribus, dum aduc misera, & caduca vita in hoc solo mundi fungimur, ad ipsius accincti obesquio, tantam conferre gratiam, vt euecti, post corpus, ad sedes æthereas in exẽplum vitæ melioris, incommoda, tam corporum, quam etiam animarum vestrarum in ipsius nomine releuemus pariter, & effugiamus: nihilominus vero pro vobis fragilitati nostræ ab Omnipotenti indulta nomina sanctitatis, cum per gratiam nobis collatam, gloria nec minui veleat, nec augeri: sed, vt vos credentes ad virtutum culmem erigatis animam, per quam salutem quoque corporum consequi valeatis, Et hæc dicens, caput eius per quatuor partes inter manus proprias astringens, & fluxum cohibuit sanguinis, & ægrum restituit pristinæ sanitati. euigilans autem languidus, percunctari cœpit a circunsedentibus, quis ille fuerit qui ad ipsum intrauerat visitandum. Cumque respondissent neminem se vidisse, intellexit homo Beatum Sanctum Dei fuisse virum cuius se vouerat deuotioni hesterna die. Gauisus itaque de incolumitate sibi reddita, gauisus est multo magis, de visione tã mirabili, laudesque magnificas cœpit exoluere Creatori. Exurgens autem sanus, & incolumis die tertia corpus sanctum

adiit,

adiit, grates immensas Deo, & Sancto Ioanni retulit, & ab illo tempore nomen Sanctum eius, & diem festiuitatis ipsius, quoad vixit, summa coluit semper, & vigili deuotione. § *Hæc omnia sicut superius leguntur, idem No-* 47
bilis nobiscum positus, semper cum lacrymis referebat. Men-
cogna vero eiusdem ciuitatis accola, cum haberet vnicum filium, à natiuitate cæcum, ipsum domi fouebat, vt pote, quem cæcitas non sinebat exterius peruagari; tempore autem, quo gloria Domini fuerat in puero reuelanda, cœpit oculorum doloribus affligi, & cruciari adeo, quod stridore vlulatus continui, non modo domum propriam, verumetiam diebus pluribus viciniam vexauerat vniuersam. Quid faceret homo, cui humanum consilium nullum poterat remedii solatium adhibere? quadam nocte puerum accipiens, & ipsum ad oratorium, quo Sanctum iacebat corpus deferens, ante ianuas proiecit, nam § ostia sera 48
solidata prohibebant ingressum, cum quarta iam dicte noctis vigilia præteriisset, commendans autem pater filium Deo, & Beato Ioanni, cœpit ibidem pernoctare. Mane vero adueniente, cœpit puer silere, & qui per plures dies somnum non ceperat, nec viderat, dormiuit. Pater vero rem tacitus considerans, pro quiete illius Creatori rependés gratias, intellexit dolorem pueri mitigatum. *Euigilans de-*
nique puer cœpit aperire oculos, trepidare rerum quas numquam viderat nouitate, quæ omnia ei stupenda, & mirabilia, sicuti, qui nunquam oculos aperuerat, videbantur. Retulit siquidem domum pater videntem, pariter, & sanum natum meritis Sancti Ioannis, insimul, & virtute: qui eum cæcum attulerat scientibus omnibus, & infirmum; pro tantis sibi collatis beneficiis gratiarum actiones referens Creatori. quemadmodum diuina tradunt volumina. Sicut terreni Regis secretum silentio regere, bonum est, ita cœlestis Regis occulta pandere dignum, dicitur, & honestum, Euangelica tuba testante: qua dicitur, Quod in aure auditis, prædicate super tecta: idcirco § ego Treguanus, humilis lector, natione Tuscus, 49

Digitized by Google

patria Florentinus, & licet indignus in eadem Tragurien
si eccleſia gerens Archidiaconatus miniſterium, rogatus à
fratribus, & à venerabili viro dño meo Michaele eiuſdem
50 eccleſiæ Præſule, § ſicut de vita Sancti Confeſſoris, in
quibuſdam codicibus, iam ex maiori parte vetuſtate dele-
tis, inueni, in præſens opus, ad honorem Dei, ſanctæque
51 Romanæ Eccleſiæ reformaui, § de inuentis nihil mi-
52 nuens, de meis nihil adiiciens. § Quæ autem de ip-
ſius translatione, & brachii relatione ſcripta leguntur,
ideo prænotaui diligenter, ne eſſent occulta, de diuinis mi-
53 raculis. § Quæ ex ſexaginta bonorum aſſertione viro-
rum, fuiſſe vera probatum eſt. Scripta ſunt hæc anno Do-
minicæ Incarnationis, M. CC. III. Tempore Domini
Innocentii Papæ Tertii: Pontificatus eius anno ſexto.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vni-
uerſis Chriſti fidelibus preſentes literas inſpecturis, Sa-
lutem, & Apoſtolicam benedictionem. Licet is de cu-
ius munere venit, vt ſibi à ſuis fidelibus digne, & lauda-
biliter ſeruiatur, de abundantia ſuæ pietatis, quæ merita
ſupplicum excedit, & vota, bene ſeruientibus ſibi multo
maiora retribuat, quam valeant promereri: nihilominus
tamen deſiderantes nos populum reddere acceptabilem,
& bonorum operum ſectatorem, fideles ipſos ad compla-
cendum ei, quaſi quibuſdam allectiuis muneribus, Indul-
gentiis, videlicet, & remiſſionibus inuitamus: vt exinde
reddantur diuinæ gratiæ aptiores. ita etiam ex commiſſi
nobis gregis regimine myſticos diſpenſantes theſauros,
quemadmodum Beatiſſimus Martyr Laurentius terreſtres
pauperibus diuitias erogauit, vt, & æternas ſibi in cœlum,
atque immarceſcibiles præpararet, ex quo, & non ſolum
propter ſacri palmam martyrii ſpeciali venerationis præro-
gatiua meruit a fidelibus inſigniri. Cum igitur ſicut ac-
cepimus ad Eccleſiam Tragurien. quæ ſub vocabulo eiuſ-
dem martyris fundata exiſtit, deuotionis cauſa magna popu-
li multitudo confluere conſueuerit: nos cupientes, vt hu-
iuſmodi deuotio feruentius vigeat, & augeatur, ipſaque

ec-

Digitized by Google

ecclesia congruis honoribus frequentur, ac in suis structuris, ædificiis, & ornamentis conseruetur, &, vt Christi fideles eò libentiùs causa deuotionis confluant ad eandem, ac ad conseruationem huiusmodi manus promptius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ, vberius conspexerint se refectos de Omnipotentis Dei misericordia; ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi: Omnibus vere pœnitentibus, & confessis, qui die quarto decimo mensis Nouembris in qua memoria Beati Ioannis Confessoris Tragurien. Episcopi honorificè, & cum maxima populi deuotione inibi celebratur, à primis vesperis, vsque ad secundas, Ecclesiam ipsam deuotè visitauerint annuatim, & ad conseruationem constructionem, & ornamenta huiusmodi manus porrexerint adiutrices, septem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentiis misericorditer relaxamus: præsentibus in perpetuum duraturis. Datæ Ferrariæ, Anno Incarnationis Dominice M. CCCC. XXXVIII. tertio Nonas Maij, Pontificatus nostri Anno octauo.

FINIS.

Digitized by Google

Thomæ Nigri Dalmatæ Protonot. Apoſtolici
in piam curam Ioannis Statilij Traguritæ.

Hoc tibi diue Pater Præſul venerande Ioannes,
Statilius proprijs ſumptibus optat opus.
Vt tua quæ fuerint miracula facta Traguri,
Hic liber excuſſus, teſtis in orbe foret.
Tu miranda facis, facit hic ea publica cunctis,
Laude manet merito, dignus vterque ſua.
Nec minus ipſe tuo debes pie Præſul alumno.
Quam tibi Mœonides debet Achilles heros.

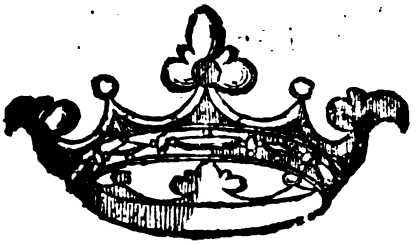

Digitized by Google